

115666
 Politisk politimesteren i Trossø
 Politisk varetektfanger

115666

For In Martinus Lohaug, f. 1898 f. 8/8-1945.

ang. prov fangemishandling, tortur m.v. forsvet mot varetektfanger
 på Sydsjassen fangeleir sommeren 1945.

Jeg kan ikke tilbakelholde min forbauselse over at jeg enda ikke
 er blitt er blitt nevnt i anledning mine to anseidelser av de uhyr-
 lige overgrep jeg og andre politiske fanger ble utsatt for fra fange-
 vokternes side. Den siste anseidelse er av over to måneder gammel.

Den kjønnsjærning på norske politiske varetektfanger i sommer
 ble usannsynlig overført i Trossø fylke, bl.a. på Sydsjassen er nå
 kjent i så vide kretser at skandalen bare blir enda større ved at
 myndighetene ikke vier den tilstrekkelig interesse.

Jeg tillater mig nevner i kortest mulig form å bringe i
 erindring hva jeg var utsatt for, idet jeg dog lar uomtalt en lang
 rekke overgrep.

1. Jeg arrestertes 10 mai 1945 og satt i kaker i Aarstad, hvoretter
 jeg transportertes til Trossø og innsattes på Sydsjassen leir, hvor
 vaktene straks bestjal mig for klær, skotøy, tobakk m.v. samt for
 kr. 300.- i kontanter.
2. Den psykiske mishandling begynte etter innsettelse ved at vakt-
 stoffen heytidelig oppleste for mig min dødssed som ble å fullbyrde
 straks det var blitt bestemt om jeg selv skulle grave graven eller
 om andre skulle gjøre det. Dagen etter meddeltes jeg at eksekusjonen
 skulle skje ved skyting og at tyskerne skulle grave graven. Jeg med-
 deltes at det var adgang til å søke benådning - hva jeg ikke ønsket
 å benytte mig av. I de følgende 10 dager opprettiltes jeg til forskjel-
 lige tider av dønnen tilson en 15 ganger foran eksekusjonspletongen,
 og ble henrettelsen alltid i aller siste øyeblikk forhindret under

forordret av de tre itali. polit. kommander ordre først skulle av-
lyses. Og så.

3. Jeg var med i et utvalg i 2 1/2 uker.

4. Arrangementet var utilfredsstillende, nemlig bare bred uten noen gjennomsnittlig. De som var der ønsket å bli, men besto den av ca. en tredjedel av de som var der.

5. Jeg ble tvunget til å være i en 2 1/2 uker til å ligge i en tilkalt av mitt. Ingenting for meg. Deputat ble ikke utlevert. I tilkalt ble det et utvalg, hvorav jeg alltid ble ut. Jeg ble gje-
t med penger i tillegg til hvorav ut i en annen omgivelig for å vaske
me, og alle i tillegg gjemmer de litt i kisten. Kistelokket
ble låst og hvorav det som var der var drept av luftangrep.
De gjemte seg i kisten, men hvor det forhindret at jeg led kvelden
av den.

6. Etter å ha vært i strømmen var det en av de ble jeg kastet på ryggen
med en sammenheng for hver av de som hvorav jeg led gjenstander ble
gjett med en tilkalt. For å bli tilkalt av gjerninger jeg
ikke ble ut. Og hvorav ble til jeg falt i vann. Denne hastende
skjedde på den.

7. Under søken ble jeg drept av. I 1945 var jeg hadde blod i
væske og i en. Jeg ble ut til en lang rekke anledning
ble. I 1945.

8. Under søken ble jeg ut til kalle til en rygg
og hvorav ble ut. I 1945 ble i utvalg som var som 4 uker.

9. Under søken ble jeg ut til kalle mellom i 1/2 til
1/3 av de som var ut. I 1945 ble overtro og ut til 3 uker
av den. I 1945.

10. Under søken ble jeg ut til kalle hendrer høst

Opp til meg ble innlagt i sykehuset på 1. etasje, og i det øiere jernet inntil jeg ble vist til. Ved ankomsten til sykehuset ble jeg og de øvrige fangeleiderne innlagt på 1. etasje og behandlingen fullestandig. Ved en av disse anledningene ble jeg og mine kjennere og betydning skadet, - noe jeg dog ikke kjente inntil jeg var bevisstløs.

11. I sådanne ble jeg - i tillegg til det forannevnte - avkladd og pisket og legemskroket 24 eller 26 ganger.

12. Jeg ble brent i munnen ved å bli tvunget i munnen en glødende kniv.

13. Ved en anledning ble jeg tvunget til å i 1/2 time å utv selles vopren og en pistol oven som stadig opplystes til klærne delvis sviddes opp, hveretter jeg i 4 timer ble mishandlet ved stokkeslag og spenn i underlivet inntil jeg mistet bevisstheden.

14. Ja, ble ved flere anledninger slått i hodet bl.a. ved hjelp av et sleggeskaft inntil blodet strømnet fra venstre øre, nesen og munnen.

15. Vaktene søkte å skaffe meg av veien ved å la det se ut som jeg var skutt under fluktforsøk. Alt i alt ble det skutt på mig med skarpt ved 3 forskjellige anledninger.

16. Alle mine begjringar og legehjelp ble hånlige avslått.

Jeg har forlenget oppitt politiet navnet på flere av gjerningsmennene uten at disse til idag er arrestert. Iøvrig var fangemehandlingen delvis kjent både av politibetjente og tjenestemenn uten at disse foretok effektive skritt for å få uhyrlighetene bragt til opphør. For tilfelle disse politifolk skulle ha forgleves forsøkt å sette en stopper for overgrepene, er det og allvirket interressert i å få vite hva der bevirket at trafikken fikk fortsette. Det er

med tilføyelse av mishandlingene fortsatte. Deres navn i de politiske og tjenestebrev var orientert om forholdene. Det bemerkes at min klage til politiet over mishandlingene ble avvist av de politiske politifolk som uttalte at de ikke hadde bemerkning til mishandling av landsvikere. Jeg besidder endog navn på politieem og siviltfolk som kjent med mishandlingene uttalte sin tilfredshet over disse og oppfordret gjerningsmennene til flere mishandlinger.

Tromsø kretsfengsel den 14/12-45.

Harald Petersen.

(sign.)

Ikke innertegnet på kopien
som ligger i fredsrapportene.

Det 6.

Til herr politimesteren i Tromsø
fra politisk varetektsfange

Harald Martinus Lahaug Pedersen f. 5/8-18.

ang. grov fangemishandling, tortur m.v. forøvet mot varetektsfanger
på Sydspissen fangeleir sommeren 1945.

Jeg kan ikke tilbakeholde min forbauselse over at jeg
enda ikke pr. idag er blitt avhørt i anledning mine to anmeldelser
av de uhyrlige overgrep jeg og andre politiske fanger ble utsatt for
fra fangevokternes side. Den siste anmeldelse er nå over
to måneder gammel.

Den kjennsgjerning at norske politiske varetektsfanger
i sommer led umenneskelig overlast i Troms fylke, bl.a. på
Sydspissen er nå kjent i så vide kretser at skandalen bare blir
enda større ved at myndighetene ikke vier den tilstrekkelig
interesse.

Jeg tillater mig nedenfor i kortest mulig form å bringe
i erindring hva jeg var utsatt for, idet jeg dog lar uomtalt
en lang rekke overgrep.

1. Jeg arrestertes 10 mai 1945 og satt 3 uker i Harstad, hvorefter
jeg transportertes til Tromsø og innsattes på Sydspissen leir,
hvor vaktene straks bestjal mig for klar, skotsøy, totakk m.v.
samt for kr. 380.- i kontanter.

2. Den psykiske mishandling begynte straks etter innsettelse ved at
vaktjefen høytidelig oppleste for mig min dødsdom som ble å
fullbyrde straks det var blitt bestemt om jeg skulle grave
selv skulle grave graven eller om andre skulle gjøre det.
Dagen etter meddeltes jeg at eksekusjonen skulle skje ved skytning
og at tyskerne skulle grave graven. Jeg meddeltes at det var
adgang til å søke benådning - hva jeg ikke ønsket å benytte mig
av. I de følgende 10 dager oppstiltes jeg til forskjellige tider
av døgnet tilsammen 12 ganger foran eksekusjonspeletongen, dog ble
henrettelsen alltid i aller siste øyeblikk forhindret under
foregivende av at jeg iflg. nettopp ankommen ordre først skulle
avheres på nytt.

3. Jeg var anbragt i mørkeselle i 2 1/2 måned.

4. Ernæringen var utilstrekkelig, nemlig tørt brød uten smør
gjennom 2 1/2 måned. De ganger jeg beholdt middagsmat besto den
av ca. en femtedel av en vanlig porsjor.

5. Jeg ble tvunget hver natt gjennom 2 1/2 måned til å ligge
i en likkiste om natten istedet for seng. Sengklar ble ikke
utlevert. I likkisten ble det slått vann, hvorved jeg alltid
la våt. Jeg ble gjentagne ganger i fulle klar beordret ut i sjøen
angivelig for å vaske meg og måtte i disse gjennomvåte klar
ligge i kisten. Kistelokket ble lagt på hvorved jeg en rekke ganger
nær dreptes av luftmangel. De stadige straffeeksersiser hver natt
forhindret at jeg led kvelningsdøden.

6. Etter at sko og strømper var tatt av mig ble jeg lagt på ryggen
med sammenbundne ben over en kasse hvorefter jeg med gumibatong
ble slått under føtsalene for å fremkalle tilståelse av gjerninger
jeg ikke harøvet. Slaingen varte til jeg falt i avmakt. Denne
bastonade skjedde 6 ganger.

7. Under avhør ble jeg sparket bl.a. i maven så jeg hadde blod
i avføringen i ca. 3 uker. Jeg ble sparket og...

Harald Martinus Lahaug Pedersen. forts.

ref e anledninger bl.a. i skrittet.

8 For å fremkalle tilstæelser ble jeg med kølle slått over ryggen og nyrene hvorved jeg fikk blod i urinen gjennom mer enn 4 uker.

9. Jeg ble underkastet straffeeksersis av varighet mellom 1 1/2 til 3 timer med banking eller pisking på bar overkropp og til 3 ganger pr. øgn. gjennom 2 1/2 måned.

10 For å fremkalle tilstæelser ble jeg med bakkbundne hender heist opp etter bena fritt hengende med hodet ned, og banket eller pisket inntil jeg besvimte. Ved 2 anledninger fikk jeg beholde klar på. Ved de øvrige 6 anledninger ble jeg før oppheisingen fullstendig avkledd. Ved en av disse sadistiske avstraffelser ble mine kjønnsorganer betydelig skadet, - noe jeg dog ikke kjente idet jeg var bevisstløs.

11. I sadisme ble jeg - i tillegg til det foranstående - avkledd og pisket og logemskrenket 24 eller 26 ganger.

12. Jeg ble brent i munnen ved å bli tvunget i munnen en glødende kniv.

13. Ved en anledning ble jeg tvunget til i 2 1/2 time å stå mellom veggen og en gløhet ovn som stadig oppfyrtes til klarne delvis sviddes opp, hvoretter jeg i 2 timer ble mishandlet ved stokkeslag og spenn i underlivet inntil jeg mistet bevisstheten.

14. Jeg ble ved flere anledninger slått i hodet bl.a. ved hjelp av et sleggeskaft inntil blodet strømmet fra venstre øre, nosen og munnen.

15. Vaktene søkte å skaffe meg av veien ved å la det se ut som jeg var skutt under fluktforsøk. Alt i alt ble det skutt på mig med skarpt ved 3 forskjellige anledninger.

16. Alle mine begjæringer om legehjelp ble hånlige avslått.

Jeg har forlengst oppgitt politiet navnet på flere av gjerningsmennene uten at disse til idag er arrestert. Iøvrig var fangemishandlingen delvis kjent både av politiembetsmenn og tjenestemenn uten at disse foretok effektive skritt for å få uhyrlighetene bragt til opphør. For tilfelle disse politifolk skulle ha forgjeves forsøkt å sette en stopper for overgrepene, er jeg og almenheten interessert i å få vite hvem der bevirket at trafikken fikk fortsette. Det er uomtvistelig at mishandlingene fortsatte mere enn 1 måned etter at politiembets- og tjenestemenn var orientert om forholdene. Det bemerkes at min klage til politiet over mishandlingene ble avvist av 2 av Deres politifolk som uttalte at de intet hadde å bemerke til mishandling av landssvikere. Jeg besidder endog navn på politimenn og sivilfolk som kjent med mishandlingene uttalte sin tilfredshet over disse og oppfordret gjerningsmennene til flere mishandlinger.

Tromsø kretsfengsel den 14/12-45

Harald Pedersen (sign.)

Ikke undertegnet på kopien
som ligger i Bredesonrapportene.